

Alegria olímpica en la futura potència

JOSEP BORRELL, expresident del Parlament Europeu

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 11.10.09

L'atzar del calendari em situa a la trepidant capital econòmica del Brasil el dia de l'elecció de Rio com a ciutat olímpica. La lògica satisfacció dels meus amics brasilers s'acompanya d'educades mostres de consol cap al finalista perdedor. Però senten la victòria com a plenament merescuda i sense apel·lació. Ara els toca a ells.

Nosaltres ja vam tenir els nostres i aquests seran els primers Jocs, no ja del Brasil, sinó de tota l'Amèrica Llatina. Nosaltres ja no som el símbol de la modernitat dels 90. Ells són el país emergent per excel·lència, campió mundial de productivitat i ple de recursos naturals sota la terra i el mar. Nosaltres ens debatem per sortir, ja veurem quan i com, de la recessió i l'atur. I al Brasil la crisi amb prou feines ha suposat una petita inflexió en el seu creixement després d'aconseguir el 2008 la millor xifra d'ocupació des del nostre any olímpic del 92.

Com deia Lula, ¿crisi, quina crisi? El tsunami financer que ha desestabilitzat l'economia mundial aquí no ha estat més que un refredat. I Sao Paulo és l'exemple viu d'aquest dinamisme, tant com de les encara tremendes desigualtats d'aquest país continent que, superposat al mapa d'Europa, començaria a Oslo i acabaria a Tombouctou.

Amb els seus 15 milions d'habitants, o vés a saber quants són exactament, Sao Paulo és la segona o la tercera ciutat de la humanitat. Al costat del seu bigarrat bosc de gratacels, Manhattan es queda molt

petit. Contemplar-lo des d'un helicòpter és un espectacle surrealista, com d'un altre planeta.

Per evitar la permanent congestió paulista, l'ús de l'helicòpter és habitual per a la classe dirigent. De fet, Sao Paulo és la ciutat que compta amb més nombre d'helicòpters i d'heliports urbans, més de 250 segons l'últim cens.

Des de l'helicòpter es veu com les faveles s'intercalen en el teixit urbà amb sumptuosos barris residencials. Les barraques esperen torn per ser aixafades per gratacels en construcció. Però res de visites turístiques per veure en directe l'espectacle de la misèria com es fa, pagant prèviament, a Rio. L'expressió d'horror de la policia quan suggereixo aquesta possibilitat reflecteix l'endèmica inseguretad d'aquest colossal eixam humà. Les 5.000 morts violentes a l'any són el cost de la desigualtat social concentrada a gran escala en poc espai.

És difícil passejar segur pel teu carrer si al barri del costat la majoria dels veïns se'n van al llit gairebé cada nit sense sopar. I, no obstant, el Brasil ha aconseguit enormes progressos contra la pobresa gràcies a un creixement sostingut i a importants polítiques de redistribució aplicades per un president que se'n va, ara a més amb el colofó olímpic, en el zenit de la popularitat.

No és poc treure de la pobresa gairebé 20 milions de brasilers en els últims cinc anys. Però no n'hi ha prou comparat amb el que queda per fer. El color marronós del riu que baixa arrossegant residus i flanquejat per quilomètrics embussos recorda que la meitat dels brasilers no disposen de clavegueram.

Ni de molts altres serveis bàsics. Però el seu potencial econòmic és enorme i uns anys més de creixement i redistribució el convertiran en una gran potència. I les elits brasileres estan disposades a jugar en tots els camps de la geopolítica, el militar inclòs. Per aconseguir-ho Lula compra submarins nuclears a França. I segur que portaran molt alta la flama olímpica.